

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 20C/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717204177
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Koman
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2017:8717204177.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v právnej veci žalobcu A. V., C.. XX.X.XXXX, S. O. XX, M., zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom AK Svidník, ul. Sov. Hrdinov 163/66, proti žalovanému EX CREDIT, a. s., so sídlom Šustekova 49, Bratislava, IČO: 36 572 586, o uloženie povinnosti zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v kúpnej zmluve o predaji na splátky č. 7102090127 zo dňa 11.5.2007 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 29.3.2017 žalobca žiadal, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Kúpnej zmluvy/Zmluvy o predaji na splátky č. 7102090127 zo dňa 11.5.2007 uzavretá medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim je neplatná.

V zmysle Kúpnej zmluvy/Zmluvy o predaji na splátky č. 7102090127 zo dňa 11.5.2007 žalovaný žalobcovi umožnil predaj tovaru v hodnote 877,20 eur formou 12 mesačných splátok po 73,10 eur s tým, že celkové náklady žalobcu ako spotrebiteľa mali činiť 222,20 eur, priemerná hodnota RPMN 49,23% a RPMN 75,67%. V časti III. bod c) uzavretej zmluvy strany uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca namieťa, že sa jedná o formulárový typ zmluvy, a jej obsah nebol predmetom individuálneho dojednania. Toto ustanovenie je na rozdiel od označenia kúpnej ceny či splátok uvedené viditeľne menším, ťažko čitateľným písmom v množstve iného textu a umožňuje žalovanému žiadať od zamestnávateľa žalobcu výkon zrážok zo mzdy žalobcu až do výšky aktuálnej pohľadávky žalovaného. Súčasne je v texte uvedené, že toto ustanovenie sa nevťahuje na kupujúceho, ktorý nie je poberateľom mzdy alebo dôchodku.

Žalobca dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za absolútne neplatný právny úkon, ktorý umožňuje žalovanému ľubovoľne určovať výšku svojej pohľadávky bez možnosti súdnej kontroly. Naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby podľa žalobcu je súčasný objektívny stav právnej neistoty žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inými prostriedkami než rozhodnutím súdu. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ žalobcu realizoval až do nariadenia neodkladného opatrenia žalobcovi mesačné zrážky zo mzdy.

Dohoda neobsahuje výšku zabezpečenej pohľadávky, obsahuje len možný odkaz na stanovenie výšky veriteľom. Ustanovenie dohody o zrážkach zo mzdy predstavuje jednostranné neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený. Vymedzenie zabezpečenej pohľadávky je neurčité, obchádza zákon a dohodu zmluvných strán a teda je neplatné. Žalobca poukázal na neprípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. z dôvodu, že spotrebiteľ nebol poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach

zo mzdy a nemal možnosť ju odmietnuť. Ex lege dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút je preto neprípustná.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe so žalobou nesúhlasil. Potvrdil, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená Kúpna zmluva/Zmluva o predaji na splátky č. 7102090127 zo dňa 11.5.2007. Pri uzavretí bol žalobcovi predložený aj návrh dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca bol poučený o tom, že dohodu o zrážkach zo mzdy nie je povinný uzavrieť, že nejde o podmienku pre poskytnutie úveru, ani pre samotné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň bol poučený o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný uvádzal, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola vždy uzavretá na samostatnom liste, žalobca ju uzavrieť nemusel. Obsahuje poučenie o dôsledkoch uzavretia. Poukázal na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 15C/18/2011-37 zo dňa 16.6.2011 bol žalobca zaviazaný povinnosťou zaplatiť žalovanému sumu 549,54 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 24.8.2009 do zaplatenia a nahradiť tiež žalovanému trovy konania. Napriek tomu žalovaný doposiaľ neuhradil ani prisúdenú istinu. Navrhol žalobu zamietnuť.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, z čoho zistil tento skutkový stav:

4. Z Kúpnej zmluvy/Zmluvy o predaji na splátky (č.l. 5) č. 7102090127 zo dňa 11.5.2007 súd zistil, že uvedenou zmluvou žalovaný žalobcovi umožnil predaj tovaru v hodnote 877,20 eur formou 12 mesačných splátok po 73,10 eur s tým, že celkové náklady žalobcu ako spotrebiteľa mali činiť 222,20 eur, priemerná hodnota RPMN 49,23% a RPMN 75,67%. V časti III. bod c) uzavretej zmluvy strany uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy. Toto ustanovenie umožňuje žalovanému žiadať od zamestnávateľa žalobcu výkon zrážok zo mzdy žalobcu až do výšky aktuálnej pohľadávky žalovaného. Súčasne je v texte uvedené, že toto ustanovenie sa nevťahuje na kupujúceho, ktorý nie je poberateľom mzdy alebo dôchodku.

5. Zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy (č.l. 6) súd zistil, že žalovaný zamestnávateľa žalobcu požiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy vo výške 3.786,50 eur, ktoré majú byť poukazované na účet označený žalovaným. Ako bola uvedená suma žalovaný určená nie je možné zistiť.

6. Z dohody o zrážkach zo mzdy (č.l. 23) zo dňa 21.4.2009 súd zistil, že bola uzavretá približne 2 roky po uzavretí kúpnej zmluvy a uvedenou dohodou strany deklarujú uzavretie kúpnej zmluvy a oprávnenie žalovaného žiadať o výkon zrážok zo mzdy žalobcu, vrátane úrokov z omeškania vypočítaných po úhrade poslednej splátky kúpnej ceny. Iné príslušenstvo dohoda neobsahuje. Bola podpísaná žalobcom pred povereným pracovníkom Notárskeho úradu JUDr. Ivana Macáka v Bratislave.

7. Z rozsudku Okresného súdu Galanta (č.l. 25) zo dňa 16.6.2011 č.k. 15C/18/2011-37 súd zistil, že v uvedenej veci bol žalobca zaviazaný povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 549,54 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 24.8.2009 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Čiastočné zamietnutie žaloby žalovaný vo svojom vyjadrení opomenul. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaný si voči žalobcovi uplatnil nárok na úhradu sumy 549,54 eur s úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy. Nárok žalovaného na zmluvnú pokutu bol súdom právoplatne zamietnutý pre zjavnú neprimeranosť a rozpor s právnymi predpismi. Napriek tomu žalovaný žiada o vykonanie zrážok zo mzdy žalobcu do výšky 3.786,50 eur (č.l. 6).

8. Podľa § 137 C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

9. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem, zaťažuje žalobcu. Vo všeobecnosti sa vychádza z toho, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla.

Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda predstavujú nebezpečenstvo budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom.

Pod existenciou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení sa rozumie naliehavý právny záujem žalobcu. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektami: žalovaným je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru žalobcu, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný. Jedná sa o existenciu aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi; jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom.

10. Podľa čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Členské štáty prijmu potrebné opatrenia na to, aby zabezpečili, že spotrebiteľ nestratí ochranu, zabezpečenú touto smernicou tým, že si vyberie právo nečlenského štátu ako právo uplatniteľné na zmluvu, ak táto má úzku súvislosť s územím členských štátov.

11. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

12. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného k 11.5.2007, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

13. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

14. Bolo preukázané, že strany sporu dňa 11.5.2007 uzatvorili Kúpnu zmluvu/Zmluvu o predaji na splátky č. 7102090127. V zmysle Kúpnej zmluvy/Zmluvy o predaji na splátky č. 7102090127 zo dňa 11.5.2007 žalovaný žalobcovi umožnil predaj tovaru v hodnote 877,20 eur formou 12 mesačných splátok po 73,10 eur. V časti III. bod c) uzavretej zmluvy strany uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že sa jedná o formulárový typ zmluvy, a jej obsah nebol predmetom individuálneho dojednaní. Toto ustanovenie je na rozdiel od označenia kúpnej ceny či splátok uvedené viditeľne menším, ťažko čitateľným písmom v množstve iného textu a umožňuje žalovanému žiadať od zamestnávateľa žalobcu výkon zrážok zo mzdy žalobcu až do výšky aktuálnej pohľadávky žalovaného. Súčasne je v texte uvedené, že toto ustanovenie sa nevťahuje na kupujúceho, ktorý nie je poberateľom mzdy alebo dôchodku. Uvedená formulácia preukazuje, že je predformulovaná a nie predmetom individuálneho dojednaní, nakoľko absolútne nereaguje na osobu žalobcu. Bolo preukázané, že na základe dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ žalobcu realizoval zrážky zo mzdy. Neodkladným opatrením súd žalobcovi zakázal vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

15. Po oboznámení sa s obsahom uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy súd právny úkon - dohodu o zrážkach zo mzdy posúdil ako absolútne neplatný právny úkon, ktorý je neurčitý, v rozpore so zákonom, nakoľko podľa ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a bola dojednaná v rozpore s čl. 6 smernice Rady 93/13 EHS, keď spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohoda bola uzatvorená ako formulárová, nebola individuálne dojednaná, žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť odmietnuť podpísanie dohody, resp. žalovaný túto možnosť žalobcu ako spotrebiteľa nepreukázal.

Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu

zo strany dodávateľa, rovnako prihladnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy.

Nie je zrejmé, či dohoda o zrážkach zo mzdy slúži ako zabezpečovací inštitút plnenia zo zmluvy, nakoľko nárok žalovaného voči žalobcovi bol judikovaný rozsudkom Okresného súdu Galanta, avšak žalovaný právoplatné rozhodnutie súdu nerešpektuje a využitím dohody o zrážkach zo mzdy sa snaží vymôcť pohľadávku prevyšujúcu judikovanú sumu o približne 580%.

16. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody súd dospel k záveru, že uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy je absolútne neplatný právny úkon a žalobe vyhovel v celom rozsahu.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď žalobca mal v konaní plný úspech. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.